

Stappenplan - Beroepskennis

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon? (STAP 1)	3
3	Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan, in welke categorie? (STAP 2)	4
3.1	Statuut van bemiddelaar in hypothecair krediet	4
3.2	Statuut van bemiddelaar in consumentenkrediet	4
3.3	Statuut van tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten	4
3.4	Statuut van verzekeringstussenpersoon	4
3.5	Statuut van herverzekeringstussenpersoon.....	4
4	Kredietbemiddeling.....	5
4.1	Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3).....	5
4.2	Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)	6
4.3	Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") (STAP 5)? .	11
5	Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten.....	12
5.1	Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)	12
5.2	Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)	12
5.3	Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") (STAP 5)? .	16
6	(Her)verzekeringsdistributie.....	19
6.1	Wie zijn de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)	19
6.2	Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)	20
6.3	Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") (STAP 5)? .	26
7	Welke gegevens en documenten moet ik aan de FSMA bezorgen over de beroepskennis? (STAP 6)	28
7.1	Identificatiegegevens	28
7.2	Documenten: zie checklist beroepskennis	28

1 Inleiding

Om te weten welke personen aan welke vereisten moeten voldoen inzake beroepskennis, gaat u best stapsgewijs te werk. Dit document bevat een overzicht van de te volgen stappen. Het is bedoeld als leidraad bij de voorbereiding van uw dossier.

- STAP 1: Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon?
- STAP 2: Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan, in welke categorie?
- STAP 3: Wie zijn de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming?
- STAP 4: Welke beroepskennis is vereist voor de betrokken verantwoordelijke personen?
- STAP 5: Welke beroepskennis is vereist voor de personen in contact met het publiek?
- STAP 6: Welke gegevens en documenten moeten aan de FSMA worden bezorgd voor de betrokken verantwoordelijke personen wat hun beroepskennis betreft?

De voorbereidende stappen 1 en 2 zijn dezelfde voor alle aanvragers.

De stappen 3 t.e.m. 5 zijn verschillend naargelang van de vorm (natuurlijke persoon of rechtspersoon) en het statuut (bemiddelaar in hypothecair krediet, bemiddelaar in consumentenkrediet, bemiddelaar in bank- en beleggingsdiensten, verzekeringstussenpersoon of herverzekeringstussenpersoon) van de aanvrager. Om die reden wordt in dit stappenplan voor deze stappen een opsplitsing gemaakt naargelang van het statuut. Waar relevant wordt aangegeven in welke mate de vereisten verschillend zijn per categorie (makelaar, al dan niet verbonden agent, subagent of agent in een nevenfunctie).

Elk van de betrokken verantwoordelijke personen moet voldoen aan de wettelijke vereisten die voor hem/haar gelden binnen de verscheiden statuten. Eenzelfde persoon kan in verschillende rollen actief zijn bij dezelfde aanvrager. Als eenzelfde persoon verschillende rollen heeft (bv. effectieve leider bank- en kredietbemiddeling, verantwoordelijke voor de distributie kredietbemiddeling en verantwoordelijke voor de distributie verzekeringsdistributie) dan moet hij gelijktijdig aan de vereisten voor elk van zijn rollen voldoen.

Als u meer informatie nodig hebt over de betekenis van de termen die in dit stappenplan worden gebruikt, dan kunt u ze opzoeken via de zoekfunctie van mcc-info.fsma.be.

Vorbereitung (alle tussenpersonen)

2 Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon? (STAP 1)

Er zijn twee mogelijkheden:

- u doet de aanvraag als natuurlijke persoon;
- u doet de aanvraag als rechtspersoon (bv. als BV of als NV).

3 Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan, in welke categorie? (STAP 2)

Binnen elk statuut bestaan verschillende categorieën. U kunt voor elk statuut maar in één categorie ingeschreven zijn.

In dit stappenplan wordt voor elk statuut een icoon gebruikt, dat u bovenaan de pagina terugvindt.

3.1 Statuut van bemiddelaar in hypothecair krediet

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in hypothecair krediet;
- u doet de aanvraag als verbonden agent in hypothecair krediet;
- u doet de aanvraag als subagent in hypothecair krediet.

3.2 Statuut van bemiddelaar in consumentenkrediet

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in consumentenkrediet;
- u doet de aanvraag als verbonden agent in consumentenkrediet;
- u doet de aanvraag als agent in een nevenfunctie (in consumentenkrediet); opgelet, deze mogelijkheid bestaat enkel voor personen wiens hoofdactiviteit de verkoop is van goederen en diensten van niet-financiële aard (bv. winkels).

3.3 Statuut van tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten

Er zijn **twee categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in bank- en beleggingsdiensten;
- u doet de aanvraag als agent in bank- en beleggingsdiensten.

3.4 Statuut van verzekeringstussenpersoon

Er zijn **vijf categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als verzekeringsmakelaar;
- u doet de aanvraag als verzekeringsagent;
- u doet de aanvraag als verzekeringssubagent;
- u doet de aanvraag als gevolmachtigde onderschrijver;
- u doet de aanvraag als nevenverzekeringstussenpersoon.

3.5 Statuut van herverzekeringstussenpersoon

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als herverzekeringsmakelaar;
- u doet de aanvraag als herverzekeringsagent;
- u doet de aanvraag als herverzekeringssubagent.

Beroepskennis – per statuut

4 Kredietbemiddeling

4.1 Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen. Opgelet, als u meer dan 10 personen in contact met het publiek tewerkstelt, moet u mogelijk meer dan één verantwoordelijke voor de distributie aanstellen.

4.1.1 Betrokken verantwoordelijke personen in hypothecair krediet

4.1.1.1 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in hypothecair krediet bij natuurlijke personen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Bemiddelaar zelf (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Ja
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis en praktische ervaring hebben.

4.1.1.2 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in hypothecair krediet bij rechtspersonen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider	Ja	Ja	Ja
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben. Enkel de verantwoordelijke voor de distributie moet praktische ervaring hebben.

Als het lid van het wettelijk bestuursorgaan een rechtspersoon is, moet deze rechtspersoon een vaste vertegenwoordiger hebben die aan de wettelijke vereisten moet voldoen.

4.1.2 Betrokken verantwoordelijke personen in consumentenkrediet

4.1.2.1 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in consumentenkrediet bij natuurlijke personen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Bemiddelaar zelf (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Nee
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde¹ theoretische kennis en praktische ervaring hebben.

4.1.2.2 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in consumentenkrediet bij rechtspersonen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider	Ja	Ja	Nee
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Nee	Nee	Nee

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben. Enkel de verantwoordelijke voor de distributie moet praktische ervaring hebben.

4.2 Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor elk van de personen op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of ze aan de vereisten voldoen. De vereisten betreffen 3 aspecten:

1. Het diploma
2. Het examen
3. De ervaring.

Hieronder worden deze voorwaarden uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle vereisten voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA, waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklists beroepskennis bemiddeling in hypothecair krediet

Makelaars

¹ Enkel voor agenten in een nevenfunctie geldt in bepaalde gevallen een soepeler regime.

- Makelaar in hypothecair krediet zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij makelaar in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider of bestuurder bij makelaar in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Verbonden agenten

- Verbonden agent in hypothecair krediet zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij verbonden agent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider bij verbonden agent in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Subagenten

- Subagent in hypothecair krediet zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij subagent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider bij subagent in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek

Checklist beroepskennis bemiddeling in consumentenkrediet

Makelaars

- Makelaar in consumentenkrediet zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij makelaar in consumentenkrediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider bij makelaar in consumentenkrediet (rechtspersoon)

Verbonden agenten

- Verbonden agent in consumentenkrediet zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij verbonden agent in consumentenkrediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider bij verbonden agent in consumentenkrediet (rechtspersoon)

Agenten in een nevenfunctie

- Verantwoordelijke voor de distributie bij een agent in nevenfunctie

Personen in contact met het publiek

4.2.1 Vereiste theoretische kennis - diplomavereiste

4.2.1.1 Algemene regel

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten een getuigschrift hoger secundair onderwijs hebben. De aanvrager moet een kopie van hun diploma bezorgen aan de FSMA.

4.2.1.2 Uitzondering: personen die konden genieten van een overgangsregime

Personen die al aan kredietbemiddeling deden voor 1 november 2015, hetzij in consumentenkrediet, hetzij in hypothecair krediet, konden genieten van een vrijstelling van de diplomavereiste. Het bewijs hiervan werd geleverd door vermelding in de vragenlijst van identificatie- en contactgegevens van de kredietbemiddelaar of de kredietgever bij wie de persoon actief was in kredietbemiddeling.

Deze regeling was van kracht tot 30 april 2017. Wie tussen 1 november 2015 en 30 april 2017 met succes op het overgangsregime beroep heeft gedaan, blijft er ook nadien de voordelen van genieten. Vanaf 1 mei 2017 kon dit regime echter niet meer voor het eerst worden ingeroepen.

4.2.2 Vereiste theoretische kennis - examenvereiste

Voor elk van de personen op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of ze aan de vereisten voldoen.

4.2.2.1 Algemene regel

Voor **alle** betrokken verantwoordelijke personen geldt dat zij een door de FSMA erkend examen inzake hypothecair krediet en/of consumentenkrediet moeten hebben afgelegd en dat zij hiervan een attest moeten voorleggen.

Het examen is beperkt tot een basiskennis voor de verantwoordelijke voor de distributie van agenten in een nevenfunctie als de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent zelf verkoopt.

4.2.2.2 Uitzondering: personen die konden genieten van het overgangsregime

Sommige verantwoordelijke personen konden genieten van een overgangsregime. Deze regeling was van kracht tot 30 april 2017. Wie tussen 1 november 2015 en 30 april 2017 met succes op het overgangsregime beroep heeft gedaan, blijft er ook nadien de voordelen van genieten. Vanaf 1 mei 2017 kon dit regime echter niet meer voor het eerst worden ingeroepen.

4.2.3 Vereiste ervaring

Sommige betrokken verantwoordelijke personen moeten praktische ervaring hebben in bemiddelingsactiviteiten om te mogen worden aangesteld.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring moet **betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake consumentenkrediet is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als bemiddelaar inzake hypothecair krediet, en omgekeerd.
2. De ervaring moet **betrekking hebben op een activiteit van kredietbemiddeling**. In het licht van de wettelijke definitie van het begrip "kredietbemiddelaar" komen volgende activiteiten in aanmerking:
  - a. het voorstellen of aanbieden van kredietovereenkomsten aan consumenten;
  - b. het bijstaan van consumenten bij het voorbereiden van het sluiten van kredietovereenkomsten, anders dan onder a. bedoeld;
  - c. het sluiten van kredietovereenkomsten met consumenten namens en kredietgever.

Elk van de elementen van deze definitie veronderstelt dat de persoon contact heeft met het publiek. De FSMA aanvaardt wel als praktische ervaring het leidinggeven aan personen die activiteiten van kredietbemiddeling uitoefenen, ook als de leidinggevende zelf geen contact heeft met het publiek. Het uitoefenen van louter administratieve taken zonder contact met het publiek komt daarentegen niet in aanmerking als relevante praktische ervaring; hiervoor vereist de wet overigens geen specifieke beroepskennis. Zo wordt o.a. niet als relevante praktische ervaring beschouwd:

- werken op een klachtendienst;

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);
- werken op een juridische dienst;
- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.

3. Praktische ervaring moet zijn **opgedaan bij een kredietbemiddelaar, een kredietgever of een hypotheekonderneming**. Het bewijs van ervaring wordt geleverd door vermelding in de vragenlijst van identificatie- en contactgegevens van de onderneming bij wie de ervaring is opgedaan of van de kredietgever(s) voor wie de kredietbemiddelaar heeft bemiddeld. De FSMA kan contact opnemen met deze ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. De FSMA kan de waarachtigheid van de verklaringen uit de vragenlijst controleren. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de kredietbemiddelaar.

4. De ervaring moet **opgedaan** zijn in de periode die hiervoor wettelijk in aanmerking komt. Voor kredietbemiddeling komt de ervaring opgedaan **tijdens de 6 jaar voorafgaand aan de indiening van de aanvraag** in aanmerking.

5. De ervaring moet **op reguliere wijze opgedaan** zijn. Zo komt o.a. de volgende ervaring niet in aanmerking:

- uitoefening, na 1/11/2015, van een activiteit als bemiddelaar in hypothecair krediet of consumentenkrediet zonder te beschikken over een voorlopige machtiging of een inschrijving bij de FSMA, of activiteit als "persoon in contact met het publiek" bij een dergelijke bemiddelaar;
- uitoefening, voor 1/11/2015, van een activiteit als makelaar in consumentenkrediet die niet was ingeschreven bij de FOD Economie, of activiteit als persoon in contact met het publiek bij een dergelijke makelaar.

Volgende ervaring komt wel in aanmerking:

- uitoefening, voor 1/11/2015, van een activiteit als makelaar in consumentenkrediet die was ingeschreven bij de FOD Economie, of activiteit als "persoon in contact met het publiek" bij een dergelijke makelaar;
- uitoefening, voor 1/11/2015, van een activiteit als kredietagent van een erkende of registreerde kredietgever in consumentenkrediet, of activiteit als "persoon in contact met het publiek" bij een dergelijke kredietagent;
- uitoefening, voor 1/11/2015, van een activiteit als "persoon in contact met het publiek" bij een tussenpersoon die actief was inzake bemiddeling in hypothecair krediet.

Om uw ervaring te bewijzen, moet u in de vragenlijst de identificatie- en contactgegevens vermelden van de tussenpersoon of de vergunde onderneming bij wie de ervaring is opgedaan. Enkel de ervaring verworven binnen 6 jaar voorafgaand aan de indiening van de aanvraag wordt in aanmerking genomen.

De FSMA kan contact opnemen met deze tussenpersonen en vergunde ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de tussenpersoon.

4.2.3.1 Bemiddeling in hypothecair krediet

4.2.3.1.1 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in hypothecair krediet bij natuurlijke personen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Bemiddelaar zelf (natuurlijke persoon)	12 maanden	6 maanden	--
Verantwoordelijke voor de distributie	12 maanden	6 maanden	--

4.2.3.1.2 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in hypothecair krediet bij rechtspersonen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Verantwoordelijke voor de distributie	12 maanden	6 maanden	--
Effectieve leider	--	--	--
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	--	--	--

4.2.3.2 Bemiddeling in consumentenkrediet

4.2.3.2.1 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in consumentenkrediet bij natuurlijke personen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Bemiddelaar zelf (natuurlijke persoon)	12 maanden	6 maanden	--
Verantwoordelijke voor de distributie	12 maanden	6 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • 6 maanden, als de aangeboden kredieten ook kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent niet zelf verkoopt • vrijstelling als de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent zelf verkoopt

4.2.3.2.2 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in consumentenkrediet bij rechtspersonen

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Verantwoordelijke voor de distributie	12 maanden	6 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • 6 maanden, als de aangeboden kredieten ook kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent niet zelf verkoopt • vrijstelling als de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent zelf verkoopt
Effectieve leider	--	--	--

4.3 Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") (STAP 5)?

4.3.1 Algemene regel

Er is geen diplomavereiste noch een ervaringsvereiste voor personen in contact met het publiek ("PCP"). Er is enkel een examenvereiste.

Voor **alle** personen in contact met het publiek geldt dat zij een door de FSMA erkend examen inzake hypothecair krediet en/of consumentenkrediet moeten hebben afgelegd en dat hun werkgever hiervan een attest ter beschikking van de FSMA moet houden.

Dit examen is beperkt tot een basiskennis voor de personen in contact met het publiek van agenten in een nevenfunctie als de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent zelf verkoopt.

4.3.2 Uitzondering: personen die konden genieten van het overgangsregime

Sommige PCP konden genieten van een overgangsregime waarbij hun werkgever niet moest kunnen aantonen dat zij geslaagd zijn in een examen of waarbij hun werkgever een examenattest ter beschikking van de FSMA mocht houden dat dateert van voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet. Deze regeling was van kracht tot 30 april 2017. Wie tussen 1 november 2015 en 30 april 2017 met succes op het overgangsregime beroep heeft gedaan, blijft er ook nadien de voordelen van genieten. Vanaf 1 mei 2017 kon dit regime echter niet meer voor het eerst worden ingeroepen.

5 Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

5.1 Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen.

5.1.1 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij natuurlijke personen

Rol	Bankagent	Bankmakelaar
Tussenpersoon zelf (natuurlijke persoon)	Ja	Ja

5.1.2 Betrokken verantwoordelijke personen in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij rechtspersonen

Rol	Bankagent	Bankmakelaar
Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten	Ja	Ja
Effectieve leider	Nee	Nee
Lid van het wettelijk bestuursorgaan dat geen effectieve leider is	Nee	Nee

Enkel de effectieve leider die de facto de verantwoordelijk heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten zal een volledige beroepskennis moeten aantonen. De overige effectieve leiders moeten enkel aan de FSMA bevestigen dat zij geen enkele activiteit van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten uitvoeren. Voor leden van het wettelijk bestuursorgaan die geen effectieve leider zijn, gelden geen vereisten inzake beroepskennis.

5.2 Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor elk van de personen op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of ze aan de vereisten voldoen. De vereisten betreffen 3 aspecten:

1. Het diploma
2. Het examen
3. De ervaring.

De aard van het hoogst behaalde diploma heeft ook een impact op de twee andere vereisten. Daarom komt het diploma ook aan bod in de onderdelen over het examen en de ervaring.

Hieronder worden deze voorwaarden uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle vereisten voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA, waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklists beroepskennis bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

Agenten

- Agent in bank- en beleggingsdiensten zelf (natuurlijke persoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij agent in bank- en beleggingsdiensten (rechtspersoon)

Makelaars

- Makelaar in bank- en beleggingsdiensten zelf (natuurlijke persoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij makelaar in bank- en beleggingsdiensten (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek

- PCP met volledige kennis bank- en beleggingsdiensten
- PCP met gedeeltelijke kennis - bankdiensten
- PCP met gedeeltelijke kennis – beleggingsdiensten

5.2.1 Vereiste theoretische kennis – diplomavereiste

5.2.1.1 *Natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten*

De natuurlijke personen (tussenpersonen) en de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten moeten over één van de onderstaande diploma's beschikken:

Hoogst behaalde diploma	
☐	Masterdiploma met minstens 5 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 1 studiepunt bedrijfsbeheer of gelijkgesteld
☐	Ander masterdiploma of gelijkgesteld
☐	Bachelordiploma of gelijkgesteld, met minstens 11 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 3 studiepunten in bedrijfsbeheer
☐	Ander bachelordiploma of gelijkgesteld*
☐	Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) ^o of een equivalent diploma*

^o Getuigschrift ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7de jaar of gelijkgesteld.

Voor **natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten** die een **diploma** hebben behaald **dat niet met * is aangeduid**, volstaat het diploma als bewijs van theoretische kennis bank- en beleggingsdiensten. Zij moeten geen bijkomend bewijs meer leveren.

Natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten die een **diploma** hebben behaald **dat met * is aangeduid**, moeten een bijkomend bewijs leveren van theoretische kennis bank- en beleggingsdiensten op het ogenblik van de aanstelling (zie punt 5.2.2.1 hieronder).

Voor natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten is de vereiste ervaring in bank- en beleggingsdiensten ook afhankelijk van het behaalde diploma (zie punt 5.2.3 hieronder).

5.2.2 Vereiste theoretische kennis - examenvereiste

5.2.2.1 Bewijs van theoretische kennis bank- en beleggingsdiensten

Er geldt enkel een examenvereiste voor natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten die **geen masterdiploma of bachelordiploma met voldoende studiepunten technische kennis hebben**. Zij moeten een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling.

5.2.2.1.1 Bewijs van theoretische kennis bank- en beleggingsdiensten via attesten

De hierna vermelde attesten gelden als bewijs van technische kennis voor natuurlijke personen (tussenpersonen) en effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten. Er zijn twee types “erkend attest” voor wat de technische kennis betreft: (1) attest dat de persoon vóór 1/1/2015 was ingeschreven voor een door de FSMA erkende cursus en met vrucht een test heeft afgelegd ten laatste op 31/12/2017, en (2) attest dat de persoon na 1/1/2015 is geslaagd in (een) door de FSMA erkend(e) examen(s). Een attest kan over meerdere onderdelen gaan.

Bewijs	
☐	Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen over alle hierna vermelde modules: <ul style="list-style-type: none"> • Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financiewezen • Module 2 – Compliance • Module 3 – Betalingsverkeer en spaarproducten • Module 4 – Beleggingsproducten en beleggingsadvies

5.2.2.1.2 Bewijs van theoretische kennis bank- en beleggingsdiensten op basis van overgangsregime

Sommige personen kunnen nog steeds genieten van een overgangsregime waarbij zij geen bewijs moeten leveren dat zij geslaagd zijn in een examen.

Zij kunnen hun theoretische kennis bewijzen door een regulariseringsverklaring voor te leggen van een vergunde onderneming of een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten waaruit blijkt dat zij op 1 juli 2006 over voldoende beroepskennis inzake bank- én beleggingsdiensten (zogenaamde “volledige kennis”) beschikten.

5.2.3 Vereiste ervaring

Sommige betrokken verantwoordelijke personen moeten relevante ervaring hebben om te mogen worden aangesteld.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring moet **betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake hypothecair krediet is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten.

2. De ervaring moet **betrekking hebben op bank- en beleggingsdiensten**, bedoeld in de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten. Volgende diensten komen in aanmerking:

- a. het in ontvangst nemen van deposito's en andere terugbetaalbare gelden;
- b. het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot één of meer financiële instrumenten;
- c. het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie;
- d. de verhandeling van effecten van (alternatieve) collectieve beleggingen of van instellingen van (alternatieve) collectieve beleggingen,
- e. beleggingsadvies.

Wordt steeds aanvaard als relevante beroepservaring, voormelde activiteiten uitgeoefend als persoon in contact met het publiek bij een kredietinstelling, een beleggingsonderneming, een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging of een beheerverenootschap van een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging.

Wordt niet aanvaard als relevante beroepservaring:

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);
- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.

3. Relevante ervaring moet zijn **opgedaan bij een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten of een kredietinstelling, een beleggingsonderneming, een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging of een beheerverenootschap van een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging**. Het bewijs van ervaring wordt geleverd door vermelding in de vragenlijst van identificatie- en contactgegevens van de tussenpersoon of de vergunde onderneming bij wie de ervaring is opgedaan of van de vergunde onderneming(en) voor wie de tussenpersoon heeft bemiddeld. De FSMA kan contact opnemen met deze tussenpersoon en vergunde ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. De FSMA kan de waarachtigheid van de verklaringen uit de vragenlijst controleren. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving.

4. De ervaring moet **op reguliere wijze opgedaan** zijn. Zo komt o.a. de volgende ervaring niet in aanmerking:

- uitoefening van de activiteit van PCP zonder over de vereiste theoretische kennis te beschikken;
- uitoefening van activiteiten voor een onderneming die niet over de vereiste erkenning beschikt.

Omdat de vereiste ervaring afhangt van het hoogst behaalde diploma, komt in dit onderdeel ook het diploma aan bod. Voor een volledige bespreking van de diplomaverenootschap verwijzen we naar punt 5.2.1.

5.2.3.1 Natuurlijke persoon

Diploma	Bankagent	Bankmakelaar
☐ Masterdiploma met minstens 5 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 1 studiepunten bedrijfsbeheer of gelijkgesteld	6 maanden	12 maanden
☐ Ander masterdiploma of gelijkgesteld	12 maanden	24 maanden
☐ Bachelordiploma of gelijkgesteld met minstens 11 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 3 studiepunten in bedrijfsbeheer	6 maanden	12 maanden
☐ Ander bachelordiploma of gelijkgesteld	6 maanden	12 maanden
☐ Getuigschrift hoger secundair onderwijs	6 maanden	12 maanden

5.2.3.2 Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

Diploma	Bankagent	Bankmakelaar
☐ Masterdiploma met minstens 5 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 1 studiepunten bedrijfsbeheer of gelijkgesteld	6 maanden	12 maanden
☐ Ander masterdiploma of gelijkgesteld	12 maanden	24 maanden
☐ Bachelordiploma of gelijkgesteld met minstens 11 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 3 studiepunten in bedrijfsbeheer	6 maanden	12 maanden
☐ Ander bachelordiploma of gelijkgesteld	6 maanden	12 maanden
☐ Getuigschrift hoger secundair onderwijs	6 maanden	12 maanden

5.3 Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) (STAP 5)?

5.3.1 Diplomavereiste

5.3.1.1 Algemene regel

De PCP moeten over één van de onderstaande diploma’s beschikken:

Hoogst behaalde diploma
☐ Masterdiploma of gelijkgesteld
☐ Bachelordiploma of gelijkgesteld met minstens 11 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten en 3 studiepunten in bedrijfsbeheer
☐ Ander bachelordiploma of gelijkgesteld*
☐ Getuigschrift hoger secundair onderwijs*

PCP die hetzij over een masterdiploma, hetzij over een bachelordiploma met voldoende studiepunten beschikken, gelden als “PCP met volledige kennis”.

PCP die een diploma hebben behaald dat met * is aangeduid moeten een bijkomend bewijs leveren van theoretische kennis bank- en/of beleggingsdiensten op het ogenblik van de aanstelling (zie punt 5.3.2 hieronder).

5.3.1.2 *Uitzondering: personen die kunnen genieten van het overgangsregime*

Voor PCP die voor 1 juli 2006 zijn aangesteld en die geen van de onder 5.3.1.1 diploma's hebben gehaald, kan het bewijs van beroepskennis worden geleverd door een **regulariseringsverklaring** van hun toenmalige werkgever dat zij beschikken over de nodige beroepskennis als PCP met volledige kennis of als PCP met gedeeltelijke kennis.

Deze PCP moeten bijkomend aantonen dat ze over minstens 6 maanden relevante ervaring als PCP beschikken.

5.3.2 Examenvereiste

Er geldt enkel een examenvereiste voor PCP die **geen masterdiploma of bachelordiploma met voldoende studiepunten hebben**. Zij moeten een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling, met uitzondering van de PCP in opleiding (zie punt 5.3.2.3).

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 3 categorieën van PCP's:

- de PCP's met volledige kennis;
- de PCP's met gedeeltelijke kennis;
- de PCP's in opleiding.

5.3.2.1 *PCP met volledige kennis*

De hierna vermelde attesten gelden als bewijs van technische kennis voor PCP met **volledige kennis**. Er zijn twee types "erkend attest" voor wat de technische kennis betreft: (1) attest dat de persoon vóór 1/1/2015 was ingeschreven voor een door de FSMA erkende cursus en met vrucht een test heeft afgelegd ten laatste op 31/12/2017, en (2) attest dat de persoon na 1/1/2015 is geslaagd in (een) door de FSMA erkend(e) examen(s). Een attest kan over meerdere onderdelen gaan.

Bewijs

- Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen over alle hierna vermelde modules:
- Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financiewezen
  - Module 2 – Compliance
  - Module 3 – Betalingsverkeer en spaarproducten
  - Module 4 – Beleggingsproducten en beleggingsadvies

5.3.2.2 *PCP met gedeeltelijke kennis*

Er zijn twee types "erkend attest" voor wat de technische kennis betreft: (1) attest dat de persoon vóór 1/1/2015 was ingeschreven voor een door de FSMA erkende cursus en met vrucht een test heeft afgelegd ten laatste op 31/12/2017, en (2) attest dat de persoon na 1/1/2015 is geslaagd in (een) door de FSMA erkend(e) examen(s). Een attest kan over meerdere onderdelen gaan.

De hierna vermelde attesten gelden als bewijs van technische kennis voor PCP die zich uitsluitend op bemiddeling in **bankdiensten** toeleveren.

Bewijs

- Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen over alle hierna vermelde modules:
  - Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financieewezen
  - Module 2 – Compliance
  - Module 3 – Betalingsverkeer en spaarproducten

De hierna vermelde attesten gelden als bewijs van technische kennis voor PCP die zich uitsluitend op bemiddeling in **beleggingsdiensten** toeleggen.

Bewijs

- Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen over alle hierna vermelde modules:
  - Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financieewezen
  - Module 2 – Compliance
  - Module 4 – Beleggingsproducten en beleggingsadvies

Een PCP met gedeeltelijke kennis mag te allen tijde examen afleggen voor de modules waarvoor hij/zij nog niet geslaagd was om PCP met volledige kennis of tussenpersoon te worden.

Een PCP met gedeeltelijke kennis kan geen tussenpersoon of effectieve leider 'bank' worden. De opgebouwde ervaring telt wel mee als relevante beroepservaring als de PCP later tussenpersoon of effectieve leider 'bank' wil worden.

5.3.2.3 PCP in opleiding

Een PCP die nog niet in de nodige erkende examens geslaagd is, kan tewerkgesteld worden als PCP in opleiding. Binnen het jaar na de eerste (contractuele) aanwerving als PCP moet hij één van de attesten vermeld onder 5.3.2.1 of 5.3.2.2 behaald hebben.

Zolang de persoon in opleiding is, staat hij/zij onder de volledige verantwoordelijkheid en begeleiding van een PCP met volledige kennis, van een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten of van een effectieve leider 'bank'.

Als de PCP in opleiding binnen het jaar niet slaagt in de examens, kan hij zijn taak als PCP niet verder uitoefenen. Een vergunde onderneming of een tussenpersoon mag niemand als PCP in opleiding aanstellen die gedurende een jaar of meer bij andere vergunde ondernemingen of tussenpersonen als PCP in opleiding heeft gewerkt zonder de nodige attesten te behalen.

Als de PCP zijn werkgever verlaat terwijl de opleidingsperiode van een jaar nog niet is verstreken en de PCP nog niet geslaagd is in het examen, wordt toch aanvaard dat hij nog een laatste maal over een maximumtermijn van een jaar beschikt om bij zijn nieuwe werkgever in het examen te slagen.

De termijn van een jaar mag worden verlengd met de periode waarbinnen de PCP een volledig vervangingsinkomen heeft genoten (bvb. in geval van langdurige ziekte).

5.3.3 Ervaringsvereiste

Er geldt enkel een ervaringsvereiste voor PCP die beroep doen op het overgangsregime beschreven onder punt 5.3.1.2. Zij moeten minstens 6 maanden relevante ervaring als PCP hebben.

6 (Her)verzekeringsdistributie

6.1 Wie zijn de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen.

Opgelet, als u meer dan 10 personen in contact met het publiek tewerkstelt, moet u mogelijk meer dan één verantwoordelijke voor de distributie aanstellen.

Voor zij die een andere hoofdberoepswerkzaamheid hebben dan (her)verzekeringsdistributie, duiden een bijkomende verantwoordelijke voor de distributie aan wanneer zij meer dan 20 personen in contact met het publiek tewerkstellen.

6.1.1 Betrokken verantwoordelijke personen in (her)verzekeringsdistributie bij natuurlijke personen

Rol	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolmachtigde onderschrijver	Nevenverzekerings- tussenpersoon
Tussenpersoon zelf (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
VVD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

6.1.2 Betrokken verantwoordelijke personen in (her)verzekeringsdistributie bij rechtspersonen

Rol	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolmachtigde onderschrijver	Nevenverzekerings- tussenpersoon
VVD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

De vereiste beroepskennis is identiek voor de verantwoordelijke voor de distributie en de effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie.

Zij moeten aantonen dat ze over theoretische verzekeringskennis en over praktische ervaring beschikken. Enkel de nevenverzekeringstussenpersonen moeten niet over praktische ervaring beschikken.

6.2 Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor elk van de personen op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of ze aan de vereisten voldoen. De vereisten betreffen 3 aspecten:

1. **het diploma;**
2. **het examen;**
3. **de ervaring.**

De aard van het hoogst behaalde diploma heeft ook een impact op de twee andere vereisten. Daarom komt het diploma ook aan bod in de onderdelen over het examen en de ervaring.

Hieronder worden deze voorwaarden uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle vereisten voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA, waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklist beroepskennis (her)verzekeringsdistributie

Makelaars

- (Her)verzekeringmakelaar zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Agenten

- (Her)verzekeringsgenoot zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Subagenten

- (Her)verzekeringssubagent zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Gevolmachtigde onderschrijvers

- Gevolmachtigde onderschrijver zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)

- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Nevenverzekeringstussenpersonen

- Nevenverzekeringstussenpersoon zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek

6.2.1 Vereiste theoretische kennis – diplomavereiste

De natuurlijke personen (tussenpersonen), de verantwoordelijken voor de distributie en de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie moeten over één van de onderstaande diploma's beschikken:

Hoogst behaalde diploma	
☐	Masterdiploma of gelijkgesteld met minstens 5 studiepunten in technische kennis verzekeringen
☐	Ander masterdiploma of gelijkgesteld
☐	Bachelordiploma of gelijkgesteld met minstens 11 studiepunten in technische kennis verzekeringen
☐	Ander bachelordiploma of gelijkgesteld*
☐	Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) ^o of een equivalent diploma*

Voor **natuurlijke personen (tussenpersonen), verantwoordelijken voor de distributie en de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie** die een **diploma** hebben behaald **dat niet met * is aangeduid**, volstaat het diploma als bewijs van theoretische kennis verzekeringen. Zij moeten geen bijkomend bewijs meer leveren.

Natuurlijke personen (tussenpersonen), verantwoordelijken voor de distributie en de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie die een **diploma** hebben behaald **dat met * is aangeduid**, moeten een bijkomend bewijs leveren van theoretische kennis verzekeringen op het ogenblik van de aanstelling.

Voor deze personen is de vereiste ervaring in verzekeringsdistributie ook afhankelijk van het behaalde diploma (zie punt 6.2.3 hieronder).

6.2.2 Vereiste theoretische kennis – examenvereiste

Er geldt een examenvereiste voor tussenpersonen (natuurlijke persoon), verantwoordelijken voor de distributie en voor de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie die geen masterdiploma of bachelordiploma met

^o Getuigschrift ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7de jaar of gelijkgesteld.

voldoende studiepunten in verzekeringen hebben. De personen die geen dergelijk diploma hebben, moeten een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling.

Opgelet: de kennis van de verantwoordelijken voor de distributie en voor de effectieve leiders die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie moet steeds alle types van producten dekken waarvoor de verzekeringstussenpersoon een inschrijving heeft. Elk attest moet duidelijk vermelden over welk(e) onderd(e)el(en) van de theoretische kennis het gaat. Het is mogelijk dat één attest voor meerdere onderdelen geldt.

Er zijn drie types “erkend attest” voor wat de technische kennis betreft:

- (1) attest dat de persoon vóór 1/1/2015 was ingeschreven voor een door de FSMA erkende cursus en met vrucht een test heeft afgelegd ten laatste op 31/12/2017;
- (2) attest dat de persoon na 1/1/2015 geslaagd is in door de FSMA erkende examens per verzekeringstak;
- (3) attest dat de persoon na 05/07/2019 geslaagd is in een door de FSMA erkend examen in een module over verzekeringsmateries (zie 6.2.2.3).²

6.2.2.1 *Bewijs van kennis van de basismodule inzake de gemeenschappelijke kennismateries van alle soorten verzekeringen, inclusief de antiwitwaswetgeving en de gedragsregels in verzekeringen*

Bewijs	
☐	Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen in de basismodule

6.2.2.2 *Bewijs van kennis van de gespecialiseerde modules voor elk van de typen van producten waarin de tussenpersoon actief is*

Bewijs	
☐	Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen in de gespecialiseerde module(s) voor elk van de typen van producten waarin de tussenpersoon actief is

6.2.2.3 *Overgangsbepalingen voor personen die sinds 28 december 2018 zijn ingeschreven of aangeduid in een gereguleerde functie inzake (her)verzekeringsdistributie*

Opgelet: in overleg met de organisatoren van de huidige erkende examens, heeft de FSMA een lijst goedgekeurd van de momenteel bestaande examens, die het tijdelijk mogelijk maken om aan de nieuwe vereisten te voldoen totdat het nieuwe examensysteem op 1 september 2020 effectief zal ingevoerd zijn.

Gedurende die overgangperiode kunnen de personen voor wie een voorwaarde inzake beroepskennis geldt, opteren voor het niveau “basiskennis” of het niveau “beroepskennis”, afhankelijk van de functies die zij wensen uit te oefenen. Noteer dat de **basiskennis** enkel toegang geeft tot de functie van “persoon in contact met het publiek”.

De examenlijst ziet er als volgt uit:

² [FSMA 2019 14 dd. 18/07/2019](#): Overgangperiode voor het nieuwe examensysteem in de verzekeringssector.

- i. Iedereen die actief is in verzekeringsdistributie moet slagen voor de huidige examens om aan te tonen dat hij/zij de beroepskennis inzake “wetgeving” en “AssurMiFID” heeft verworven;
- ii. In functie van de activiteiten van de tussenpersoon moeten de betrokkenen slagen voor de volgende examens:
  - a. voor de activiteiten “niet-leven”: de examens die aantonen dat zij de beroepskennis hebben verworven over de volgende verzekeringen/takken:
    - i. Algemene burgerlijke aansprakelijkheid (tak 13);
    - ii. BA Motorrijtuigen (tak 10a) en Voertuigcasco (tak 3);
    - iii. Verzekering Brand en natuurevenementen (tak 8) en Verzekering Andere schade aan goederen (tak 9);
    - iv. Ongevallenverzekeringen (tak 1a) en Ziekteverzekeringen (tak 2);
  - b. voor de activiteiten “leven” (zonder onderscheid tussen “leven met beleggingscomponent” en “leven zonder beleggingscomponent”): de examens die aantonen dat de betrokkenen de beroepskennis hebben verworven over de volgende materies en verzekeringen/takken:
    - i. de wetgeving over de voorkoming van het witwassen van geld;
    - ii. tak 21;
    - iii. tak 23.

6.2.3 Vereiste ervaring

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten relevante praktische ervaring hebben om te mogen worden aangesteld. Dit geldt niet voor nevenverzekeringstussenpersonen en hun verantwoordelijke personen.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring **moet betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake bank- en beleggingsdiensten is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als verzekeringstussenpersoon.
2. De ervaring **moet betrekking hebben op één of meerdere domeinen van de theoretische kennis in (her)verzekeringen**, opgesomd in artikel 13, § 1 en 14 van het Koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19°/1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

Wordt steeds aanvaard als relevante beroepservaring, de activiteiten in verband met productie, polisbeheer en/of schaderegeling, uitgeoefend als persoon in contact met het publiek bij een (her)verzekeringstussenpersoon of (her)verzekeringsonderneming.

Wordt niet aanvaard als relevante beroepservaring:

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);

- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.

3. Relevante praktische ervaring moet zijn **opgedaan bij een (her)verzekeringsonderneming of een (her)verzekeringstussenpersoon**. Het bewijs van ervaring wordt geleverd door vermelding in de [vragenlijst](#) van identificatie- en contactgegevens van de (her)verzekeringstussenpersoon of de (her)verzekeringsonderneming bij wie de ervaring is opgedaan. De FSMA kan contact opnemen met deze (her)verzekeringstussenpersonen en (her)verzekeringsondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. De FSMA kan de waarachtigheid van de verklaringen uit de vragenlijst controleren. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de (her)verzekeringstussenpersoon.

4. De ervaring moet opgedaan zijn tijdens de **6 jaar voorafgaand aan de datum van de indiening van de aanvraag**

5. De ervaring moet **nuttig zijn en op reguliere wijze opgedaan** zijn.

Omdat de vereiste ervaring afhangt van het hoogst behaalde diploma, komt in dit onderdeel ook het diploma aan bod. Voor een volledige bespreking van de diplomavereiste verwijzen we naar punt 6.2.1.

Diploma	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolm. onderschrijver	Nevenverzekeringstussenpersoon
☐ Masterdiploma of gelijkgesteld met minstens 5 studiepunten in technische kennis verzekeringen	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	n.v.t.
☐ Ander masterdiploma of gelijkgesteld ³	24 mnd	12 mnd	6 mnd	24 mnd	n.v.t.
☐ Bachelordiploma of gelijkgesteld, met minstens 11 studiepunten in technische kennis verzekeringen	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	n.v.t.
☐ Ander bachelordiploma of gelijkgesteld*	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	n.v.t.
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) ^o of een equivalent diploma*	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	n.v.t.

³ Indien de tussenpersoon naast het masterdiploma ook attesten kan voorleggen van het slagen in de door de FSMA erkende examens, wordt de vereiste ervaring met de helft verminderd (met een minimum van 6 maanden).

^o Getuigschrift ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7de jaar of gelijkgesteld.

De diploma's met een * zijn niet voldoende als bewijs van technische kennis voor verzekeringen. De persoon moet daarnaast ook de nodige attesten van het slagen in de door de FSMA erkende examens voorleggen (zie punt 6.2.2.)

6.2.4 Reeds eerder ingeschreven in het register van de verzekeringstussenpersonen

6.2.4.1 *Diplomaverreisten*

Wanneer de persoon reeds eerder was ingeschreven in het register van de verzekeringstussenpersonen, als natuurlijke persoon of als verantwoordelijke voor de distributie, moet hij geen bewijs van diploma meer voorleggen bij een aanvraag tot herinschrijving als tussenpersoon of aanduiding als verantwoordelijke voor de distributie. Dit geldt ook voor de effectieve leider die de facto de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie indien hij geen beroep heeft gedaan op de vrijstelling zoals voorzien in artikel 21, § 1, lid 5 van het KB van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19°/1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

Een bijzondere regeling gold voor personen die op 28 december 2018 waren aangeduid als effectieve leider bij een verzekeringstussenpersoon en de facto de verantwoordelijkheid droegen over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie. Voor hen werd verondersteld dat zij over de vereiste beroepskennis en vakbekwaamheid beschikten. Deze vrijstelling geldt evenwel zolang zij enkel die functie bij dezelfde tussenpersoon uitoefenen waar zij op 28 december 2018 waren aangeduid als effectieve leider. Veranderen zij dus naar een andere onderneming, of naar een andere functie of stoppen zij hun activiteiten en herstarten daarna, dan zullen zij (voor de eerste keer) moeten aantonen dat zij over de relevante beroepskennis beschikken.

6.2.4.2 *Examenvereisten*

6.2.4.2.1 *Minder dan vijf jaar uit het register*

Een persoon die minder dan vijf jaar uit het register is, kan naar zijn vorige inschrijving verwijzen. De beroepskennis die hij moest bewijzen voor de vorige inschrijving, wordt geacht bewezen te zijn. Om te bepalen over welke kennis de betrokken persoon beschikte, moet worden gekeken naar de datum waarop hij uit het register werd weggelaten. Deze datum bepaalt immers of de betrokken persoon zich kan beroepen op de overgangsregeling uit het KB van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19°/1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

Een bijzondere regeling gold voor personen die op 28 december 2018 waren aangeduid als effectieve leider bij een verzekeringstussenpersoon en de facto de verantwoordelijkheid droegen over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie. Voor hen werd verondersteld dat zij over de vereiste beroepskennis en vakbekwaamheid beschikten. Deze vrijstelling geldt evenwel zolang zij enkel die functie bij dezelfde tussenpersoon uitoefenen waar zij op 28 december 2018 waren aangeduid als effectieve leider. Veranderen zij dus naar een andere onderneming, of naar een andere functie of stoppen zij hun activiteiten en herstarten daarna, dan zullen zij (voor de eerste keer) moeten aantonen dat zij over de relevante beroepskennis beschikken.

6.2.4.2.2 *Meer dan vijf jaar uit het register*

De persoon kan voor zijn theoretische kennis in verzekeringen niet meer naar zijn vorige inschrijving verwijzen. Hij moet zijn kennis bewijzen aan de hand van attesten van door de FSMA erkende examens (of hij moet een masterdiploma of een bachelordiploma met voldoende studiepunten voorleggen).

6.3 Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) (STAP 5)?

6.3.1 Algemene regel

Er is geen diplomaverreiste voor personen in contact met het publiek (“PCP”). Zij moeten wel over 6 maanden ervaring beschikken, maar zij mogen deze opdoen in de hoedanigheid van “PCP in opleiding”. Deze ervaringsvereiste geldt niet voor PCP van nevenverzekeringstussenpersonen.

Voor **alle** personen in contact met het publiek geldt dat zij bepaalde kennis moeten kunnen bewijzen. Dit bewijs kan worden geleverd op basis van het behaalde diploma of op basis van attesten.

6.3.1.1 Bewijs van beroepskennis op basis van diploma

De personen die over één van de onderstaande diploma’s beschikken, worden geacht over de nodige beroepskennis te beschikken.

Hoogst behaalde diploma	
☐	Masterdiploma of gelijkgesteld
☐	Bachelordiploma met minstens 11 studiepunten in technische kennis verzekeringen of gelijkgesteld

6.3.1.2 Bewijs van beroepskennis op basis van attesten

Er geldt enkel een examenvereiste voor PCP die geen masterdiploma of bachelordiploma met voldoende studiepunten in verzekeringen hebben. Zij moeten een bijkomend bewijs kunnen leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling en uiterlijk binnen 1 jaar na hun aanstelling. Hier volstaat het niveau ‘basiskennis’.

Elk attest moet duidelijk vermelden over welk(e) onderd(e)el(en) van de theoretische kennis het gaat. Het is mogelijk dat één attest voor meerdere onderdelen geldt.

Er zijn drie types “erkend attest” voor wat de technische kennis betreft:

- (1) attest dat de persoon vóór 1/1/2015 was ingeschreven voor een door de FSMA erkende cursus en met vrucht een test heeft afgelegd ten laatste op 31/12/2017;
- (2) attest dat de persoon na 1/1/2015 geslaagd is in door de FSMA erkende examens per verzekeringstak;
- (3) attest dat de persoon na 05/07/2019 geslaagd is in een door de FSMA erkend examen in een module over verzekeringsmateries.

6.3.1.2.1 Bewijs van kennis van de basismodule inzake de gemeenschappelijke kennismateries van alle soorten verzekeringen, inclusief de antiwitwaswetgeving en de gedragsregels in verzekeringen

Bewijs	
☐	Door de FSMA erkend(e) attest(en) van examen in de basismodule

6.3.2 Uitzondering: personen die kunnen genieten van het overgangsregime

Wie actief was als PCP vóór 1 januari 1996 moet niet over diploma's of attestaten over de wetgeving of techniek en fiscaliteit van de takken waarin hij toen actief was, beschikken.

Bovendien geldt dat wie op 28 december 2018 als PCP actief was, geacht wordt om over de vereiste beroepskennis als PCP te beschikken. Deze overgangsmaatregel geldt evenwel enkel voor de types van producten waarvoor de betrokken verzekeringstussenpersoon op die datum was ingeschreven.

Documenten (alle tussenpersonen)

7 Welke gegevens en documenten moet ik aan de FSMA bezorgen over de beroepskennis? (STAP 6)

7.1 Identificatiegegevens

De beroepskennis wordt altijd beoordeeld in hoofde van natuurlijke personen. U moet voor elk van de bij de bemiddeling betrokken **verantwoordelijke** personen de volgende gegevens invullen in de online applicatie van de FSMA:

- Voor natuurlijke persoon ingeschreven in het Belgische rijksregister:
  1. naam;
  2. voornamen;
  3. adres van de woonplaats;
  4. rijksregisternummer.
- Voor natuurlijke personen niet ingeschreven in het Belgische rijksregister:
  1. naam;
  2. voornaam;
  3. geboorteplaats;
  4. geboortedatum;
  5. adres van de woonplaats.

Verzamel deze gegevens vooraf en houd ze bij de hand wanneer u uw aanvraag invult.

Als een persoon meerdere rollen heeft, zult u de gegevens maar één keer moeten invullen.

Voor de personen in contact met het publiek moet u geen identificatiegegevens aan de FSMA bezorgen. U moet deze wel ter beschikking van de FSMA houden, evenals de documenten met betrekking tot hun beroepskennis.

7.2 Documenten: zie checklist beroepskennis

Om u te helpen bij uw voorbereiding heeft de FSMA checklists gemaakt. Deze zijn bedoeld als hulpmiddel bij de voorbereiding van uw dossier. U moet ze niet aan de FSMA bezorgen. Lees het Stappenplan beroepskennis verantwoordelijke personen eerst grondig. Vul dan deze checklist in voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming. Opgelet, de checklist verschilt naargelang van uw vorm en uw gewenste statuut, omdat de vereisten verschillend zijn. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn.